

(NAAC Accredited by B++)

२०२३-२४

संवर्द्धना

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
समाजकार्य महाविद्यालय सभागृह

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
समाजकार्य महाविद्यालय सभागृह

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
समाजकार्य महाविद्यालय सभागृह

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा

संपादकीय मंडळ

मुख्य संपादक

प्रा. परमानंद उके

प्राध्यापक संपादकीय मंडळ :

प्रा. स्वप्निल चव्हाण

प्रा. आशिष कातोरे

विद्यार्थी संपादक मंडळ :

वैष्णवी महाजन

वैभव मानमोडे

कविता ढगे

धनश्री गोंडे

शंकर श्रीरामे

सुभदार सनकी आलेखक समुहचय संस्थापक, सर्वांगीण विकास
डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, यश्री.

प्रकाशक :

डॉ. मिलिंद सवाई

प्राचार्य

रचना :

ओंकार डिजीटल, वर्धा

GOALS AND MISSION OF THE COLLEGE / INSTITUTION

1. To provide professional social work education and training to schedule caste schedule tribe and other backward class masses.
2. To provide an opportunity of professional Social Work training and education to rural as well as urban masses surrounding Wardha region and state in India and outside student.
3. To create self reliable self supported and self enlightened youth who will ready to accept social civics responsibility.
4. To prepare professional social worker to dialute the Inter city of social problem and deal with problem scientifically and successfully.
5. To provide social equality through overall personally development of student fraternity through extra circular activities in Association with various society and cultural organisation.
6. To provide a platform to the student by giving them opportunity to face all the challenges of the competitive world with almost utilisation of their potential in various fields

आमचे आदर्श

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

आमचे प्रेरणा स्थान

मा. श्री. दिनेशजी सवाई

अध्यक्ष

सुभेदार रामजी आंबेडकर एज्युकेशन सोसायटी, वर्धा

आमचे मार्गदर्शक

मा. डॉ. मिलिंद सवाई

प्राचार्य

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
कार्यालय- प्रादेशिक आयुक्त समाज कल्याण विभाग नागपूर
सामाजिक न्याय भवन श्रद्धानंद पेठ, दिक्षाभूमी रोड, नागपूर

Message

I am please to hear that Doctor Ambedkar College of Social Work Wardha is publishing its annual magazine "Sanvedna".

The magazine gives the young and talented writers and opportunity to field intently observe keenly think deeply and there by Express in distinct way.

I am sure the "Sanvedna" will provide a platform to student to sharpen their soft skill and will return the academic activities of the campus and help them in providing possible opportunities to improve their Creative and imaginary writing and Express their own ideas in good form and in different language through this magazine.

I congratulate the editorial team for their efforts and good work in bringing out the college magazine and my best wishes to principal staff and student for this novel.

(डॉ. सिद्धार्थ गायकवाड)

प्रदेशिक आयुक्त
समाजकल्याण विभाग, नागपूर

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
कार्यालय- सहाय्यक आयुक्त समाज कल्याण वर्धा
सामाजिक न्याय भवन सेवाग्राम रोड, वर्धा

Message

I am happy to know that Doctor Ambedkar College of Social Work Vardha is publishing its college magazine "Sanvedana 2022"

The Social Work college and important component of the skin implemented by Social justice and special assistance department one of the best initiative in the annual magazine "Sanvedana" started by college. Due to this annual annuity, Social Work student will get a chance to develop their inner literally still creative urge and encourage them to think and write through this medium.

The college magazine place a significant role in highlighting the achievements and various activities of the Institutions.

I wish the venture good luck and congratulation to all those who have contributed their Idea, through and them thought and them for this magazine

Mr. Prasad Kulkarni
Assitant Commisioner
Social Welfare Department, Wardha

Message

Dear students

“we can always built the future of our youth but we can build our youth for the future”- Franklin the Roosevelt

These words by Franklin the Roosevelt apply describe our aim at Dr. Ambedkar College of Social Work not just providing the quality education by we wish to provide our student of holistic learning experience for life social work is such a learning ground of laboratory where is student get an opportunity to directly interest with society at large hence drive to travel beyond the boundaries of near book.

As Dr B R Ambedkar said, “cultivation of mind should be the ultimate aim of human existence” and we truly follow the path of late down by our four feather feathers it gives pleasure that she is 1993 we have been serving a student mostly comes from down to Don and ruler background and many of them have successfully settle in their careers I consider this and achievement.

Dear student you are the nation builder the agent of change and I wish you all to become a torch Where are principal in shared in our Indian constitution.

“You don’t have to be great to start.

But you have to start to be great !!

Best wishes

Dr. Chetna Dinesh Sawai

Director
Subhedar Ramji Ambedkar Education Society,
Wardha

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा

मनोगत

समाजकार्य महाविद्यालयातील भावी समाजकार्यकर्ता म्हणून कार्य करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा जीवंत विचार आठवणींचा ठेवा जपता यावा ही इच्छाशक्ति संवेदना या स्मरणीकेच्या निमित्त्याने साकार होतांना मनस्वी आनंद होत आहे.

महाविद्यालयात प्राचार्य पदावर कार्य करीत असतांना आपल्याला मिळालेली ही संधी आहे? ही संधी प्रत्येकालाच मिळेल असे नाही. म्हणून ह्या संधीचा पूर्ण उपयोग करून महाविद्यालयासाठी काहीतरी वेगळे करीत राहावे हा प्रामाणिक विचार सातत्याने मनामध्ये राहिला आहे. महाविद्यालयाच्या सर्व कर्मचाऱ्यांच्या एकजुटीने महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा. म्हणूनच त्यांचे व्यक्तिमत्व विकसीत व्हावे म्हणजे त्यांच्यात सामर्थ्य, सौंदर्य व संपन्नता प्राप्त करून देणे, बहीरंगापेक्षा अंतरंगाला महत्व आहे. त्यादृष्टीने त्यांच्यात संस्काराचे बीजारोपन करणे, विचारसरणीला दिशा देण्यासाठी, विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांना चालना मिळेल. या उपक्रमामुळे सर्जनशील साहित्य निर्मातीकडे विद्यार्थ्यांचा निश्चितच कल वाढेल. विद्यार्थ्यांच्या मनात आपुलकीची भावना निर्माण होईल व महाविद्यालयाविषयी जिद्दहाळा निर्माण होईल आणि महाविद्यालयाविषयीच्या संवेदना विद्यार्थ्यांच्या मनात सतत तेवत राहील.

या संवेदना सह विद्यार्थ्यांना भविष्यातील उज्वल वाटचालीकरिता हार्दिक शुभेच्छा.

डॉ. मिलीद सवाई

प्राचार्य

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क
वर्धा

सुभेदार रामजी आंबेडकर एज्युकेशन सोसायटी, वर्धा

कार्यकारी मंडळ

अ.क्र.	कार्यकारी सदस्यांची नाव	पद
१.	मा. श्री. दिनेश बळीरामजी सवाई	अध्यक्ष
२.	सौ. विमलताई शंकरराव चाटे	उपाध्यक्ष
३.	डॉ. चेतना दिनेशजी सवाई	सदस्य
४.	श्री. विनायक महादेवराव राऊत	सहसचिव
५.	श्री. अविनाश दिनेश सवाई	सदस्य
६.	कु. नितु तुकाराम भगत	सदस्य
७.	श्री. लोकेश दादुराम सवाई	सचिव

महाविद्यालयाचे प्राध्यापक वृंद

अ.क्र.	शिक्षक कर्मचारी	शिक्षण	पदनाम
१.	डॉ. मिलिंद ए. सवाई	एम.एस.डब्ल्यु., पी.एच.डी.	प्राचार्य-प्रभारी
२.	डॉ. चेतना डी. सवाई	एम.एस.डब्ल्यु., नेट, सेट,	सहाय्यक प्राध्यापक
३.	डॉ. सुनिता डी. भोईकर	एम.एस.डब्ल्यु., बी.एड. पी.एच.डी. सेट,	सहाय्यक प्राध्यापक
४.	डॉ. गणेश गाडेकर	एम.कॉम. बी.एड., एम.एस. डब्लु, नेट पी.एच.डी.,	सहाय्यक प्राध्यापक
५.	श्री. बी. एन. खेळकर	एम.एस.डब्ल्यु., नेट, सेट.	सहाय्यक प्राध्यापक
६.	प्रा. मोहनिश बी. सवाई	एम.एस.डब्ल्यु., एम. फिल.ए नेट, सेट.	सहाय्यक प्राध्यापक
७.	डॉ. मिनाक्षी एन. कुबडे	एम.एस.डब्ल्यु., पी.एच.डी.	सहाय्यक प्राध्यापक
८.	डॉ. दिपक एस. मगरदे	एम.एस.डब्ल्यु., नेट, एम.ए.एम.फिल, पी.एच.डी.	सहयोगी प्राध्यापक
९.	श्री. चैर्यशिल पी. ताकसाडे	एम.एस.डब्ल्यु., नेट,	सहाय्यक प्राध्यापक
१०.	डॉ. माधुरी एच. झाडे	एम.ए., एम.एस.डब्ल्यु., एम. फिल., पी.एच.डी., सेट.	सहाय्यक प्राध्यापक
११.	डॉ. विजयता एम. विटनकर	एम.एस.डब्ल्यु., एम.फिल., पी.एच.डी. सेट,	सहाय्यक प्राध्यापक
१२.	श्री. स्वप्नील एम. चव्हाण	एम.ए., बी.एड., एम.फिल., सेट	सहाय्यक प्राध्यापक
१३.	श्री. प्रशांत आर. घुलक्षे	एम.एस.डब्ल्यु., एम.फिल., नेट, सेट, एल.एल.बी.	सहाय्यक प्राध्यापक
१४.	श्री. आशिष आर. कातोरे	एम.ए., बी.एड., एम.फिल.नेट, सेट (इंग्रजी)	सहाय्यक प्राध्यापक
१५.	डॉ. विलास एम. वाणी	एम.एस.डब्ल्यु., पी.एच.डी., एम.फिल., सेट, नेट	सहाय्यक प्राध्यापक
१६.	श्री. परमानंद बी. उके	एम.एस.डब्ल्यु., एम.फिल., नेट	सहाय्यक प्राध्यापक

शिक्षकेतर कर्मचारी

अ.क्र.	कर्मचाऱ्यांची नावे	पदनाम	शिक्षण
१.	श्री मुकेश एच. चौधरी	रजिस्टार	बी.ए.
२.	उपाली ए. सवाई	अधिक्षक	एम.ए. मराठी
३.	श्री सुधीर डी. लांबट	लेखापाल	बी.कॉम. बी.एड.
४.	संजय डी. गुल्हाने	सहा. ग्रंथपाल	बी. लिब.
५.	श्री. सचिन शिवदास मुन	व्या. सहाय्यक	एम.ए., एम.लिब., एम.ए.बी.एड.
६.	लोकेश डी. सवाई	(टंकलेखक)लिपिक	बी.ए.एम.एस.डब्ल्यू
७.	अतुल व्र. नांदूरकर	(फाईल) क्लर्क	एच.एस.सी.
८.	अविनाश डी. सवाई	चालक	बी.ए.
९.	अमोद कुर्जेकर	ग्रंथालय सहा.	बी.ए. सी.लिब
१०.	नितू भगत	ग्रंथालय सहा.	बी.ए. सी.लिब
११.	रूपेश आर. खंते	पहारेकरी	बी.ए. सी.लिब
१२.	श्री प्रदिप देशमुख	वसतीगृह अधिक्षक	बी.ए.
१३.	सुनिल खोडे	ग्रंथालय लिपीक	एम.ए.बी.एड.
१४.	श्री. कैलाश श्री. बडे	शिपाई	१० वी एस.एस.सी.
१५.	श्री. अजय चिंचोळकर	व. सफाईगार	१० वी एस.एस.सी.
१६.	श्री. रूपेश आर. पाटील	सफाईगार	१० वी एस.एस.सी.
१७.	श्री. किशोर आडे	माळी	१० वी, एच.एस.सी.
१८.	अश्विनी सवाई	ग्र. सफाई	१० वी

**डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा
आदरणीय प्राध्यापक वृंद**

डॉ. सुनीता भोईकर

डॉ. चेतना सवाई

डॉ. गणेश गाडेकर

प्रा. मोहनिश सवाई

प्रा. बाबूराव खेळकर

डॉ. दिपक मगरदे

डॉ. मिनाक्षी कुबडे

डॉ. विजयता विटनकर

डॉ. माधुरी झाडे

प्रा. धैर्यशिल ताकसांडे

प्रा. प्रशांत घुलके

प्रा. स्वप्निल चव्हाण

प्रा. आशिष कातोरे

डॉ. विलास वाणी

प्रा. परमानंद उके

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा
विद्यापीठाच्या परीक्षेमध्ये वर्गातुन प्रथम क्रमांक
पटकाविणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन

श्रद्धा चौधरी
बी.एस. डब्लू
(1st & 2nd Sem.)

वैभव मानमोडे
बी.एस. डब्लू
(3rd & 4th Sem.)

जयश्री विरुत्कर
बी.एस. डब्लू
(5th & 6th Sem.)

राजन गावंडे
एम.एस. डब्लू
(2nd Sem.)

पूजा वानखडे
एम.एस. डब्लू
(4th Sem.)

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा हार्दिक अभिनंदन

सेट परिक्षा उत्तीर्ण झाल्याबद्दल
विकास भोंगाडे (माजी विद्यार्थी)याचा सत्कार करतांना
संचालक डॉ. चेतना सवाई व प्राचार्य डॉ. मिलींद सवाई

जिल्हास्तरीय वादविवाद स्पर्धेत मा. नरूल हसन पोलीस
अधिक्षक वर्धा यांच्या हस्ते प्रथम पारितोषिक स्विकारतांना
MSW-VI (Sem) चा विद्यार्थी अजय पारवे

डॉ. विजयता वित्ठनकर यांना WSN अवॉर्ड मिळाल्याबद्दल व
NEED TO HELP या पुस्तकाचे प्रकाशन झाल्याबद्दल
अभिनंदन करतांना मा. कुलगुरु डॉ. सुभाष चौधरी रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ नागपूर

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा

प्राध्यापक संपादकीय मंडळ

प्रा. परमानंद उके
मुख्य संपादक

प्रा. स्वप्निल चव्हाण
सहाय्यक संपादक

प्रा. आशिष कातोरे
सहाय्यक संपादक

डॉ. आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा

विद्यार्थी संपादकीय मंडळ

शंकर श्रीरामे

एम.एस. डब्लू (4th Sem.)

धनश्री गोंडे

एम.एस. डब्लू (2nd Sem.)

कविता ढगे

बी.एस. डब्लू (6th Sem.)

शेवंती टोपो

बी.एस. डब्लू (4th Sem.)

वैष्णवी महाजन

बी.एस. डब्लू (2nd Sem.)

संपादकीय....

प्रिय वाचक हो

विद्यार्थी मित्रांनो विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या हिताने महाविद्यालयाचे वतीने नेहमीच विविध उपक्रमांचे आयोजन केले जाते त्याच्यात एक भाग म्हणजे संवेदना वार्षिक अंक होय विद्यार्थ्यांना साहित्यिक दृष्टिकोन विकसित करण्यासाठी व लेखन कौशल्य यावर भर देण्याच्या उद्देशाने महाविद्यालयाच्या वतीने दरवर्षी वार्षिक अंकाकडे वार्षिक अंक प्रकाशन केला जातो शैक्षणिक सत्र २०२३-२४ या वर्षाच्या संवेदना हा वार्षिक अंक प्रकाशित करताना खुद्दा स्वरूप आनंद होत आहे प्रत्येक व्यक्ती हा वेगळा आहे प्रत्येकाची अंगी विविध गुण व कौशल्य असतातच कलागुणांना वाव मिळण्यासाठी व मनातील भावना व्यक्त करण्यासाठी वार्षिक अंक हा एक व्यासपीठ असतो आपल्या मनातील भावना शब्दांच्या लेखनाच्या साहाय्याने सर्वांसमोर प्रगट करण्याच्या कार्य वार्षिक अंक स्वरूपाने होत असतो साहित्य हा समाजाचा अविभाज्य भाग असल्यामुळे आपल्या जीवनात येणाऱ्या संकट अडचणी समक्या समाजातील प्रश्न तसेच सामाजिक घडामोडी याविषयी विद्यार्थी लेखन कौशल्याच्या माध्यमातून व्यक्त करण्याचा प्रयत्न करतो विविध प्रकारच्या लेखनातून विद्यार्थ्यांची वैचारिक पातळी व समाधान आत्मविश्वास वाढीस लागतो कवीता, कादंबऱ्या, नाटक, वैचारिक लेख, आत्मचरित्र, आत्मकथन, चरित्र हे व्यक्तीला बोलक आणि आपलंस करते व या सर्व बाबींमुळे विद्यार्थी वैचारिक दृष्ट्या परिपक्व संक्षम बनविणे हा देखील वार्षिक अंक तयार करण्याच्या प्रथम उद्देश असतो सामाजिक विकासात युवकांचे योगदानाचे महत्त्व लक्षात घेता सामाजिक जागृतीची संवेदना ही विद्यार्थी जीवना पासून बाबविणे आवश्यक आहे विद्यार्थ्यांचे मत विचार वर्तन समाजाप्रती संवेदनशील होणार नाही तोपर्यंत समाज जागृतीची भावना विद्यार्थ्यांमध्ये तेवणार नाही याचाच अर्थ विद्यार्थी हा संवेदशील असावा त्याला चांगल्या वाईट मधला फरक कळावा तसेच त्याचे ज्ञान वर्तन कार्य हे समाजहित देश हिताचे असावे हाच प्रयत्न महाविद्यालयाचा असल्याने विद्यार्थ्यांच्या भावना व लेखन कौशल्याच्या प्रकाशित होणाऱ्या वार्षिकअंकाला संवेदना हे अनु रूप नाव देण्यात आले या वार्षिक अंकातून महाविद्यालयात राबवले जाणारे विविध उपक्रम क्षेत्र कार्य, कार्यक्रम, संशोधन शैक्षणिक अध्ययन, वेळा राष्ट्रीय स्तरा योजना, ग्रामीण शिक्षीर, पर्यावरण, विभाग, संस्था भेट, विविध विषयांवरील व्याख्याने, गुणवत्ताधारक विद्यार्थी कविता, लेख, ललित लेख, सुविचार, नाटक, इत्यादी माहिती या अंकातून प्रसिद्ध करण्यात आली

आहे.

महाविद्यालयाची कोणतीही जबाबदारी पाव पाडताना ज्यांच्या प्रेरणेतून व प्रोत्साहनामुळे कार्य करण्याचे बळ मिळते असे संस्थेचे अध्यक्ष आदरणीय दिनेशजी ऋदाई साहेब व संचालक डॉ चेतना ऋदाई मॅडम यांचे मी आभार मानतो संवेदना हा अंक आपल्या हाती देताना संपादकीय मंडळाचे माझे सहकारी सदस्य प्रा. स्वप्निल चव्हाण व प्रा.आश्विष कातीरे तसेच सर्व शिक्षक वृंद शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचा आभारी आहे.

सुंदर मुखपृष्ठ छपाई बांधणी करून देणारे ऑनकार डिजिटल प्रिंटर्स यांचेही आभार महाविद्यालयाचे प्राचार्य तथा वार्षिक अंकाचे संपादकीय प्रमुख डॉ मिलिंद ऋदाई यांनी वार्षिकांक समितीचे प्रमुख म्हणून जबाबदारी सोपवून जी विश्वास दाखवला त्याबद्दल त्यांचे मनःपूर्वक आभार.

प्रा. परमानंद उके
मुख्य संपादक

अनुक्रमणिका

शिर्षकाचे नांव	लेखक/कवी	पान क्र.
हमारे संकल्प को पूरा करने का रहस्य.....	शेवंती टोपो	४
जगावं तरी कसं	कोमल जनगाडे	५
खरी मैत्री	कोमल जनगाडे	५
कॉलेज अनुभव	प्रिया राजूरकर	६
आजच्या जगातील मुले व दुरध्वनीचा वापर	धनश्री दि. गोंडे	७
तुझी तू रहा	अंजली मांडवकर	९
आजची स्त्री सुरक्षित आहे का ?	पायल राऊत	१०
महात्मा फुले आणि सत्यशोधक चळवळ	मंजू वासनिक	१२
पख फुटले पाखरा	निकिता दुर्गे	१३
संघर्ष	निकिता लोखांडे	१४
करावे असे काही	पायल राऊत	१४
क्षण	शितल मोडक	१५
आई वडील आले माझ्या वाट्याला	पायल डाहारे	१६
आठवण	पायल डाहारे	१७
तर BSW कर	परमानंद उके	१८
मतदान हा माझा हक्क	रिना जगताप	१९
गुरुजी	कोमल परचाके	२०
विद्यार्थ्यांनी समाजकार्याची ..	जयश्री विरुटकर	२१
शब्द.....	वैशाली नगराळे	२१
अस्तित्व.....	वैभव मानमोडे	२२
गोव्याचा समुद्रकिनारा	पूजा वानखडे	२२
शेतकरी राजा	दिव्या जी. गव्हाळे	२३
अपयश आणि यशाच्या संघर्ष	प्राची काकडे	२४
शैक्षणिक अभ्यास दौऱ्याचा अनुभव	शंकर श्रीरामे	२५
छायाचित्रे		२७

हमारे संकल्प को पूरा करने का रहस्य

हम हर वर्ष नया साल का पर्दा उठते हैं हर साल का आखिरी सप्ताह सबसे चुनौतीपूर्ण होता है चाहे हम इसे पसंद करें या ना करें हमें किसी ना किसी तरा खुद को बड़े और छोटे संकल्प की याद दिलाते हैं जो हमने पुरे साल में किये ये वास्तविक साल के पहले दिन यदि हमने लक्ष प्राप्त कर लिया है तो हम अपनी उपलब्धी पर संतुष्ट और गौरवीत हैं लेकिन हममें से अधिकांश लोक उन लक्षों पर पक्तावा होता है जिने हम हासिल करने में असफल रहे ऐसा हमारे साथ दर साल हो सकता है जो वादे हम खुद से करते हैं वो निभाये नहीं जो संकल्प हमने बड़ी उत्साहसे की, उसे हम चुपचाप छोड दिये मेरे साथ यही हुआ है जब मैं नेट में भारतीय महाभारत के बारे में खोला तो मुझे एक कहावत मिली जिसने मेरा ध्यान की चिडिया नैतिक नैतिकता कहती है हमेशा अपने वादे निभाओ लेकिन बुद्धी केहती है कभी वादे मत करो क्योंकि आप केवल वर्तमान क्षण को जानते हैं आप नहीं जानते की भविष्य में चीजे कैसी होगी बांधती है बुद्धी तुम्हे मुक्त कराती है,

हम बुद्धिमान हैं तो हम खुद से हर तरह के वादे करने में जल्दबाजी नहीं करेंगे लक्ष तय करते समय हम इस बात पर ठोस विचार करेंगे हम उन तक पहुंच पायेंगे या नहीं जब महान वैज्ञानिक थॉमस काल्वा एडिसन का सबसे पहले प्रकाश बल्ब का आविष्कार करने के बाद साक्षात्कार लिया गया तो साक्षात्कार कर्ता ने उनसे पूछा की क्या वह नियंत्रणों बाव असफल होने के कारण निराशा थे उन्होंने का मे निराशा नहीं था हलकी मैंने तबीके खोल खोजे जिसे एक बल काम नहीं करेगा हम यह कहावत जानते हैं असफलता सफलता की सीढी है

हम छोटा बच्चा को देखते हैं वह पहले बेटा और फिर धीरे से खड़े होने की कोशिश और बाद में चलने का प्रयत्न करता है । वह बाव बाव गिरकर भी दुवाका उठकर चलने का प्रयत्न करता है वह हार नहीं मानता है और अंत में वह चलने में सफलता प्राप्त करता है

इसीलिए जब हम अपने संकल्प को पूरा करने में असफल होते हैं तो आईए खुद को निराशा ना करें यदि हम असफल होते हैं तो हमें एक छोटा बच्चा के समान आश्वासन महसूस करना चाहिए । यदि हम अपने संकल्प को पूरा करने में विफल करने रहते हैं तो हम निराशा नहीं बल की धीरज रख कर अपने आप पर विश्वास रखते हुए दृढ़ संकल्प लेते हुए सफलता को प्राप्त करने हेतु अपने कदम को आगे आगे की और बढ़ाईये जिसे की आप अपनी संकल्प को पूरा करने में सक्षम हो सके ।

शवंती टोपो
BSW 4 Sem

जगावं तरी कसं

छोटसं आयुष्य जगावं तरी कसं
चांगली माणसं कोणती
वाईट माणसं कोणती
ओळखावे तरी कसं
जग भुलवणाक हे आयुष्य,
जगावं तरी कसं
आता विचार एकच पडतो
जगावं तरी कसं...

कोमल जनगाडे
MSW 2 sem

खरी मैत्री

खरी मैत्री म्हणजे काय ?
त्या साठी शब्द अपुणे आहे
जगातील सर्वात सुंदर नातं म्हणजे मैत्री...
जिथे कुठला नातं रक्ताचा नसताना निव्वार्थपणे
निभवून नेणाक नातं म्हणजे मैत्री ...
कधी बडवणाक आणि तेच मित्र जवळ येऊन शिळ्या
देऊन शांत करणाक ती म्हणजे मैत्री ...
बडू नको सर्व काही ठीक होईल असं म्हणून म्हणून दुःख
विसरायला लावणाकी ती म्हणजे मैत्री ...
वागामध्ये ही प्रेम असतं
याच मोठं उदाहरण म्हणजे मैत्री ...
तुझ्यासाठी काय पण असं म्हणून सर्व काही न
कळत ठीक करणाक नातं म्हणजे मैत्री ...
मी आहे ना मग टेक्शन नको घेऊ काही पण झालं
तरी एका हाकेत धावून येणाक, असं नातं म्हणजे मैत्री ...
काही प्रॉब्लेम झाला तर आम्हीही तुझ्याकडून आहे
असा आधार देणाक नातं म्हणजे मैत्री ...
हीच ती खरी मैत्रीण....

कोमल जनगाडे
MSW 2 sem

कॉलेज अनुभव

परिचय असे म्हणतात की कॉलेज तुम्हाला आयुष्या घराचा अनुभव देतात पण मी असा युक्तिवाद करतो की आमच्या सोशल वर्कर कॉलेज म्हणजेच डॉक्टर आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्कर वर्धा येथे आयुष्या घराचे अनुभव मिळू शकतात जे मी या गेल्या पाच वर्षात घेतली मी एम एस डब्ल्यू अंतिम वर्षाची विद्यार्थिनी असून वर्धेच्या सोशल वर्कर महाविद्यालयात मास्टर डिग्री घेत असतांना घालवलेल्या माझ्या आठवणी ज्या मी माझे गुरुवर्य माझे मित्र मैत्रिणींना यांच्यासोबत मी या पाच वर्षाचा प्रवास मांडला आणि यात ब्रूप काही नवीन गोष्टी मला शिकायला मिळाल्या.

सर्वात प्रथम मला माझ्या कॉलेजमध्ये माझ्या गुरुवर्यांकडून क्स्टेज डेरिंग काय असते, आत्मविश्वास, जिद्द, नवनवीन अशा या सर्व गोष्टी शिकायला मिळाल्या, असलेल्या आलेल्या संकटावर मात करून समोर कसं जायचं आणि प्रयत्नशील असणे या सर्व गोष्टी शिकायला मिळाल्या मला सांग संयमाचे महत्त्व काय असते हे शिकविले व्यवहारिक दृष्टिकोन, आपण जीवनाचे वेगवेगळे धडे असे शिकायला पाहिजे गेल्या पाच वर्षात मी अभिमानाने सांगू शकते की प्रत्येक अनुभव परिस्थिती किंवा टप्प्याटप्प्याने मला शिकवीत गेला महाविद्यालयीन जीवनात प्रवेश करणाऱ्या प्रत्येक विद्यार्थ्याला मी एक गोष्ट सुचवते ती म्हणजे संयम आत्मविश्वास जिद्द सकारात्मक विचार श्रेय निश्चिती या सर्व गोष्टी ब्रूप महत्त्वाचे आहे ज्या मला माझ्या कॉलेजमधून शिकायला मिळाल्या विषयाबद्दल माझे प्रेम वाढवणारी एक गोष्ट म्हणजे दिलेल्या व्यवहारी असाइनमेंट बाहेरील जगात केवळ सिद्धांतिक ज्ञान सेवा देत नाही तर व्यवहारी कौशल्य सुद्धा आवश्यक आहे ज्याचे महाविद्यालय अतिशय गांभीर्येने पालन करते संघर्ष तेव्हा सुक होतो जेव्हा तुम्ही ब्रून्या अर्थाने जगात पाऊल ठेवतात मला माझ्या कम्पट झोन मधून बाहेर ढकलण्यात आले आणि त्यामुळे मला माझ्याकडे असलेल्या प्रतिभा आणि कौशल्याचा शोध लागला आजपर्यंत माझी सामाजिक कौशल्य वाढवण्यासाठी मला मदत केल्याबद्दल मी महाविद्यालयाची ऋणी आहे एक महत्त्वाचा धडा मी सुकवातीला शिकली तो म्हणजे आलेली संधी कधी गमावू नका प्रत्येक पाऊल हे शिकण्याचे ठिकाण आहे प्रयोग करण्यास आणि प्रयत्न करण्यास घाबरा नका कॉलेज जीवनात सर्वात महत्त्वाची म्हणजे मैत्री विना मजाच घेऊ शकत नाही आणि मैत्री ही मदतीस नेहमी आपल्या सोबत असते.

प्रिया राजूरकर
MSW IV Sem.

आजच्या जगातील मुले व दूरध्वनीचा वापर

आमच्या जगातील मुले व दूरध्वनीचा वापर आजच्या जगाचा आढावा घेतला तर आपल्याला समोवताल अनेक समस्यांच्या भडीमार दिसत असतो त्यातल्या त्यात आपल्या सर्वात मोठी समस्या म्हणजे लहान मुलांच्या मोबाईलचा वापर हा स्वरूप प्रमाणात वाढत आहे आताच्या युगातील लहान मुलं म्हणजे मोबाईलच्या अधिन एवढे मेले आहे की लहान मुलांचं स्वप्न पण बक्षण सर्व मोबाईलच्या वापरामुळे बिघडत चालला आहे त्याचा परिणाम लहान मुलांवर प्रत्यक्ष होऊन राहिला आहे आपल्या समाजात किंवा कुटुंबात लहान मुलांना स्वेच्छेच्या बाधन म्हणजे त्यांच्या आई-वडिलांचे मोबाईल हे बनवून दिले आहे मोबाईलचा जास्त वापरण्यामुळे थकवा ताण आणि चणी मोठ्या प्रमाणावर आढळतो काही प्रमाणात तर अनेकांना मानसिक आजार व्यूढा निर्माण झाले आहे आपली बौद्धिक क्षमता मोबाईलचा अतिवापरामुळे झोपेचे भान राहत नाही हळूहळू झोपेची वेळ सुटते आणि कधी रात्री अपरात्री झोप येते तंत्रज्ञानाच्या या नव्या युगात माणूस जितका स्वतःचा फायदा बघतो तितकाच त्याच्या आहारीही जातोय आणि त्यातच भर म्हणून मोबाईलचा अतिरेक वापर करून शारीकर अपाय करून घेतोय मोबाईलच्या अतिवापरामुळे कानांवर व डोळ्यांवर दुष्परिणाम होत आहे याशिवाय शारीरिक थकवा जाणवत आहे यासाठी मोबाईलचा अतिवापर कमी करणे गरजेचे आहे, दैनंदिन जीवनातला मोबाईल हा अविभाज्य घटक बनला आहे समाजातील माहिती मिळवणे हे जरी मोबाईलचे प्राथमिक व मूळ कार्य असले तरी मोबाईल या दोन गोष्टींसाठी कमी आणि इतर अपायकारक आहे हे सर्वजण मोबाईलच्या अतिवापरामुळे होणाऱ्या दुष्परिणांना बळी पडत आहेत कानांवर होणारे मोबाईलचे दुष्परिणाम सध्याची तरुणांमधील वस्तुस्थिती, अक्षी की एखाद्या वेळेस जेवण चुकलं तरी चालेल पण मोबाईलच्या डाटा रिचार्ज संपू नये म्हणजे झालं आपण ऐकलेले शब्द मेंदूकडे जातात आणि परत मेंदू ने सूचना दिल्या की आपण बोलतो तसे पाहिले तर या क्रियांना वेग फार जास्त असतो परंतु मोबाईल मधून उत्पन्न होणारे इलेक्ट्रॉनिक तरंग यामुळे कानांच्या ऐकण्याच्या क्षमतेवर परिणाम होतो पर्यायाने ऐकू कमी येते आपण स्वतःत मोबाईलवर बोलल्याने काना जवळील भाग गरम होतो आणि त्यामुळे कान दुखणे ऐकू कमी येणे या समस्या उद्भवतात आता तर काहीना रात्रभर कानामध्ये हेडफोन लावून गाणे ऐकण्याची सवय असते याशिवाय त्यांना झोपच येत नाही हेडफोन मधून येणाऱ्या स्वतःच्या कर्कश आवाजामुळे मिलोया, मिलोयामा, ब्रेन ट्यूमर, यांसारखे आजार होतात डोळ्यांवर काय परिणाम होतात मोबाईल वापरामुळे जसे दुष्परिणाम कारणावर होत आहेत तसेच दुष्परिणाम हे डोळ्यांना देखील आहेत आता हल्लीच्या युगात नवीन ट्रेन वाढत आहे वेब

सिविलचा साधारणता एक वेब सिविल पाच ते आठ तास खुलू राहते ची रचना कुतुहल वाढवणारी असते याशिवाय रात्री अंधारात मोबाईलचा वापर करणे अपायकारक आहे मोबाईलच्या अतिवापरामुळे माणूस नव्या तंत्रज्ञानाबरोबरच नवनवीन व्याधीना आमंत्रण देत आहे मोबाईल मुळे शारीरिक मैदानी खेळ बंद झाले आहेत त्याच्याच परिणाम म्हणून सतत मोबाईल पाहिल्यामुळे मुलांच्या चेहऱ्यावरील ताण वाढला आहे मोबाईल फार जवळ धरून पाहिल्यामुळे डोळ्यांचा त्रास होतो शिवाय आता सर्वच लहान मुलांचे ऑनलाईन शिक्षण प्रणालीवरून शिक्षण चालू आहे त्यांनी सतत मोबाईल मध्ये पहात राहून मुले मोबाईल मध्ये विविध अंतर ठेवून पहावे अथून मधून डोळे बंद करावे पाणी जास्त प्यावे गेल्या दिवसांमध्ये कोरोना काळात लहान मुलांना तर शाळा महाविद्यालय बंद असल्याने मुलांचे ऑनलाईन शिक्षण खुलू झालं बाहेरचे खेळ बंद झाल्याने अगदी लहान मुलांही तासतास मोबाईलवर खेळ खेळू लागले कार्टून, गेम, सोशल मीडिया, ओटीटी प्लॅटफॉर्म अशा मनोरंजनाच्या नवीन साधनांची मुलांना सवय लागली व्हीन टाईम वाढल्यामुळे मुलांचा मानसिक आरोग्यावर काय परिणाम झाला आहे तुमच्या मुलांनाही मोबाईलची सवय लागली आहे का ? त्यांच्याशी संवाद कमी झालाय का मुलांमध्ये एकटेपणा वाढला आहे का ? अशा प्रश्नांची उत्तरं जाणून घेण्याचा प्रयत्न आपण या लेखात केला आहे व समोर पण करणार आहोत मुलांच्या मानसिक आरोग्यावर काय परिणाम झाला आहे समाजात वापरत असताना कुटुंबातील अनेक लोकांच्या त्यांच्या घरातील अनेक पालकांच्या तक्रारी असतात की घरात एकत्र राहत असून सुद्धा मुलांकडे आमच्यासाठी वेळ नाही आहे लहान मुले असो की मोठी एकतर्की मोबाईल फोनवर असतात किंवा ऑनलाईन गेम आणि लॅपटॉप मध्ये व्यस्त असतात मुलांबरोबर आमच्या संवाद कमी झाला आहे एवढेच नाही तर ते पुढे सांगतात एखादी गोष्ट मनासारखी झाली नाही ही मुलं प्रचंड चिडचिड करतात लहान मुलांना तर जेवणासाठी ही मोबाईल हातात घावा लागतो भेटीसाठी कमी झाल्याने मुलांमध्ये एकटेपणा वाढला आहे अस्वस्थता भीती डिप्रेशन वाढले आहे आधी मुलांना काही वेळासाठी मोबाईल हातात मिळत होता शाळा महाविद्यालय क्लॉक मैदानातील खेळ यात मुलांचा वेळ जात होता पण घरी बसून मुलं मोबाईल व्हीनच्या अत्यंत जवळ गेले आहेत पण यामुळे प्रत्यक्ष माणसाशी ते दूर होत असल्याचे चित्र आहेत तरुण मुलांमध्ये याचे आणखी वेगळे परिणाम दिसून येत आहे सोशल मीडियाची प्रचंड सवय असणे फेसबुक आणि इंस्टाग्राम वर सतत वेळ घालवणं अनोखरी मुला-मुलींची ऑनलाईन मैत्रीण असे काही अनुभव पालकांना येत आहे मुलांना मोबाईल ऐवजी पर्यायी साधन देऊन पहा त्यांच्या वेळी ऊर्जा योग्य ठिकाणी खर्च होईल असे पर्याय उपलब्ध करा पण तरीही मोबाईल शिवाय मुलं राहत नसतील रात्रभर झोप येत नसेल आक्रमक होत असतील तर मुलांना उपचाराची गरज आहे माणूस उपचार तज्ञ म्हणजे औषध असे नाही तर केवळ

कौन्सिलिंग समुपदेशाने मुलांना समजावणे शक्य होते फोन किती प्रमाणात रेडिएशन सर्जिकल करतात बेल फोन इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक अपेक्ट्रमच्या रेडिओ फ्रिक्वेन्सी चौथ्या पिढीचे बेल फोन टू जी थ्री जी फोर जी टू पॉईंट सेटन वांवाक वांवाक थ्रेणीमध्ये रेडिओ फ्रिक्वेन्सी उत्सर्जित करतात पाचव्या पिढीतील ५ जी बेल फोन ए टी जी एच झेड पर्यंत वांवाकता वापरण्याची अपेक्षा आहे आता मी सवय कमी करत असतांना पालकांना मुलांच्या मानसिक आरोग्यावर परिणाम झाल्याचे आढळून येत आहे.

धनश्री दि. गोंडे
MSW I Sem.

तुझी
तू
रहा

कुणी नसलं तरी चालेल
तुझी तू रहा
हस जेव्हा ओट हसतील
बड जेव्हा डोळे बडतील
हसव्यावर आणि अश्रुंवर
तुझी सता ठेवून राहो
कोणी नसेल तरी चालेल
पण तुझी तू रहा
येतील लावर संकटे
तू हस पुढे जा
कोणी नसेल ही तुझ्या बाजूने
कायम तुझी तू रहा
कितीही वाईट परिस्थिती आली
तरी त्याला सामोरे जा
नेहमी संयम रहा
कुणी नसलं तरी चालेल
पण मात्र कायम तुझी तू रहा
लोक काय म्हणतील या मोठीला
विचार न करता तू तुझी जगत रहा
कुणी नसलं तरी चालेल
तुझी तू रहा !

अंजली मांडवकर
MSW IV Sem.

आजची स्त्री सुरक्षित आहे का ?

आज २१व्या शतकात महिलांनी प्रत्येक क्षेत्रात मजल मारली आहे आणि हे कौतुकास्पद आहेत ८ मार्च हा जागतिक महिला दिन म्हणून साजरा केला जातो ८ मार्च १८५६ साली न्यूयॉर्कमधील खिलाई कामगार अखलेल्या महिलांनी कामातल्या शोषणाविरुद्ध आवाज उठवला आणि पहिल्यांदाच रक्त्यावर उतरून रवतःच्या हक्कासाठी संघटित झाल्या आणि तेव्हापासून हा प्रेरणादायी दिवस जागतिक महिला दिन म्हणून साजरा केला जातो.

स्त्री मुक्तीसाठी पहिले पाऊल गौतम बुद्धांनी उचलला. त्यानंतर महात्मा ज्योतिबकसनकिरण दाखवली. पुढे समाजात वित्रयांना समानतेने वागवली जात नाही म्हणून डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कायदेशीर हक्क आणि अधिकार मिळवून दिले पण एवढे अजूनही आजची स्त्री सुरक्षित आहे का प्रत्येक स्त्री एक मुलगी बहीण सून आई वहिनी मैत्रीण आजी या सर्व भूमिका सहजरीत्या पाव पाडली शिक्षित असो की अशिक्षित ही संसावातली किंवा व्यवहारातले प्रश्न सुटकीनिशी सोडवते आयुष्यभर पूर्ण हार सांभाळणावी गृहिणी समळ्यांसाठी कचकर जेवण बनवणावी अन्नपूर्णा शिक्षणाचे धडे देणावी सावित्री संस्कार देणावी आई पतीला साथ देणावी अर्धांगिनी घरात तील आलेल्या संकटाला सामोरे जाणावी शिक्षिका अशी वेगवेगळ्या जबाबदाऱ्या ती सहजरीत्या पाव पडतील आजची स्त्री म्हणजेच मायिका लता मंगेशकर, पंतप्रधान इंदिरा गांधी, आयपीएस ऑफिसर किरण बेदी, कल्पना चावला, अरोलिंबा सिन्हा यांनी दाखवून दिली आहे की कोणत्याही क्षेत्रात वित्रया मागे नाही पण वित्रयांना हवा तसा मान सन्मान प्रतिष्ठा मिळत नाही त्यांच्या वाटेला येतो तो फक्त अपमान अपमान आणि फक्त अपमानच....

पूर्वीच्या काळामध्ये स्त्रीला वयात येण्याआधीच तिच्या विवाह करण्यात यायचा बाहुल्याचा व्हेळ मांडला ऐवजी आयुष्याचा व्हेळ मांडला जायचा. हुंडा न दिल्यामुळे सासरची टोमणे मारायचे तिला जिवंतपणी मरण या त्यांना भोगावे लागायच्या आता जम जरी बदलली ओढ असली तरी पण या गोष्टी बदललेल्या आहेत का? बालविवाह हुंडा या साखळ्या गोष्टी अजूनही थांबल्या नाहीत किती वित्रया या त्रासाला अजूनही बळी पडत आहे.

एक संस्कृत महाले वचन आहे

यत्र नार्थस्तु पूज्यते

रमन्ते तत्र देवता

याचा अर्थ जिथे वित्रयांना आदर दिला जातो आणि पूजले जाते तिथे देवाचे स्थान असते पण या समाजात अजून सुद्धा वित्रयांना मान आदर दिला जात नाही मंदिरात जसे

काली माता लक्ष्मी दुर्गा माता पूजल्या जातात पण त्यांचे रूप घेऊन आलेली व्त्री फक्त विटंबना सहन करते याला कारण कोण समाज की व्त्री मुलगा वंशाचा दिवा मग मुलगी परक्याचे धन का मानले जाते आणि जव व्त्रीने पुढाकार घेतला तर ती आपला केव्हा सापडासुप होईल आणि एक एकाचा तबला वाजवल्याशिवाय राहणार नाही आजची व्त्री ही शिक्षणाच्या प्रभावाने ताकदवान झाली आहे ती चाक भिंती ओलांडून घराबाहेर पडली तरी पण ती सुरक्षित आहे का ? आज व्त्री पुरुष समानता मानली जाते पण तिला तो आदर मिळतो का आजही काही कुडी परंपरांमध्ये गुरफडत आहे आज मी प्रत्येक क्षेत्र पाद्यक्रांत करताना दिसते पूर्वी चूल आणि मूल करणारी व्त्री आज त्या जबाबदाऱ्या सांभाळून देखील आर्थिक क्षेत्रात खंबीर उभी आहे पण ती खरच खतंत्र आहे का असा प्रश्न पडतो आज पुरुषाच्या विषयी नजरा बालीके पासून वृद्धांवरही त्याच्या होताना दिसतात गर्दीत समाजात शाळेत मातेवाईकात आज एकटी व्त्री असेल तर ती खरोखरच सुरक्षित आहे का नोकरीच्या ठिकाणी लोकलमध्ये अपरात्री प्रवास करणारी व्त्री सुरक्षित आहे का ? तर शिवटी नाही हेच उत्तर आपल्याला मिळते ज्या वित्रयांना घरातून पुरुषी स्थान आहे त्या मुलीला सोडल्या तर परी तर्क्या विधवा एकाकी राहणाऱ्या ज्या अनाथ बालिका अशा वित्रयांचे जिव धोक्यात आहे पण त्या घाबरतात म्हणून पण असेल म्हणा पण ही सत्य परिस्थिती नाकारता येणार नाही. ज्या वित्रया याही परिस्थितीत ताठ मानेने उभ्या आहे त्यांना समाज नावे ठेवतो परत व्त्री ही जात्यात भिंतीत असते असे म्हणतात तिच्यावर टीका केली जाते पण व्त्री ही घाबरते ते फक्त पुरुषांना हे कटू सत्य नाकारता येणार नाही आज बाहेर समाजातून तिला अनेक हक्क मिळाले आहेत मिळाले नाही तर ते तिने ते मिळवले आहे.

पण आज देखील बहुतेक घरात पुरुष सत्ता चालवतात घरातील काही महत्त्वाचे निर्णय मध्ये आजही काही कुटुंबांमध्ये वित्रयांचे मत विचारले जात नाही तिला योग्य तो सन्मान मिळवणे आवश्यक आहे तिने स्वतःच्या छंदात स्वतःला समावून घेतले तर ती जास्त आणि चांगले आरोग्य प्राप्त करू शकते निरोगी हसतमुख आणि शांत व्त्री घराचे वैभव असते अशी नववी म्हणू करायला काही हरकत नाही

पायल वाऊत
MSW I Year

महात्मा फुले आणि सत्यशोधक चळवळ

महात्मा फुले यांचे संपूर्ण नाव महात्मा ज्योतिराव गोविंदराव फुले होते जन्म १९२७ साली झाले महात्मा फुले सामाजिक चळवळीचे आद्य प्रणेते होय गेल्या ७०-८० वर्षांमध्ये महात्मा फुले सामाजिक समतेसाठी आणि न्यायासाठी अनेक चळवळी झाल्या या सर्व चळवळींचे उद्घाते म्हणून त्यांचे जीवन कार्य उपयुक्त ठरले आहे इ. स. १८७३ साली महात्मा फुले यांनी सत्यशोधक चळवळ सुरू केली मानवी समता हेच सत्य आहे या सत्याला शोधसाठी बाहेर पडलेला समाज म्हणजेच हा शक्तिशोधक समाज होता या चळवळीसाठी महात्मा फुले यांच्यासोबत बरेड्यापाड्यातील जनता मोठ्याप्रमाणात त्यांच्यासोबत वाढलेली होती चळवळीमुळे बरेड्यापाड्यातून सामाजिक समतेची आणि शिक्षण प्रसाराची नवीन लाट निर्माण झाली पुढे नंतर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली अस्पृश्यता निवारणाची मोठी चळवळ सुरू झाली महात्मा फुले यांनी सत्य काय आहे ते कशाप्रकारे शोधले पाहिजे हे समाजासाठी तळामाळीतले जन्मलेला शोधून दाखवून दिले सत्याचा शोध कसा लागतो याचे जिवंत उदाहरण महात्मा फुले यांनी शिवाजी महाराजांनी समाधी शोधून काढली त्यानंतर त्यांच्या जीवन चरित्रावर छानसा पोवाडा लिहिला आणि तेव्हापासून शिवाजी महाराजांची वदवी जयंती सुरू करणारे महात्मा होय हे त्यांनी सिद्ध करून दिली विव्रयांना शाळा कशी असते शिकवण देणारे ज्योतिबा गोविंद फुले होय, यांनी त्यांच्या पत्नीला शिक्षण दिले त्यानंतर सर्व जगात शिक्षकांच्या दर्जा मिळवून देणारे पहिले शिक्षक ज्योतिराव फुले आणि पहिल्या शिक्षिका सावित्रीबाई फुले वदवे मानक आहेत आपल्याकडे वदवा शिक्षक दिवस हा ज्योतिराव फुले यांच्या नावाचा व्हायला पाहिजे परंतु ते चुकीच्या व्यक्तीच्या नावाने होतो हे स्वतःच्या मनाला वेदना देते आज सुरू वर्ण व जातीभेद या मताचे लोक आपणास दिखून येतात ज्योती रावांचे अनेक ग्रंथ प्रसिद्ध झाले त्यांचे पुढील प्रमाणे नावे आहेत गुलामगिरी शेतकऱ्यांच्या असूड महात्मा फुले आणि सत्यशोधक चळवळ शिवाजी महाराजांच्या जीवावर पोवाडा अंगावर काटे येणारी त्यांची एक महान गोष्ट अस्पृश्यांना कोणीही पाणी देत नव्हते त्यांनी भिडेवाड्यामध्ये स्वतः हाऊस तयार करून अस्पृश्यांना पाणी देणे ते पहिले मानकरी व सर्वांना न्याय मिळवणारे नेहमी चळवळीतून काम करणारे ज्योतिराव फुले हे जन्मक ठरले, महात्मा फुले भावना व्यक्त करताना म्हणतात सर्वांचा निर्मित एक धनी त्याचे भय मनी धवा सर्व न्यायालय वस्तूंना उपभोग घ्यावा आनंद करावा भांडू नये धर्मराज्य भेद मानावी नसावी महात्मा फुले यांनी समाजासाठी केलेली कामगिरी तीन जुलै १८७१ पुणे येथे भिडे यांच्या वाड्यात मुलींची पहिली शाळा काढली / १८७५ तृतीय रत्न नाटक लिहिणे आतापर्यंत प्रकाशित झाले नाही १८६४ पुणे येथे स्वतःच्या

घरात अनाथ बालकाम सुक केले २३ सप्टेंबर १८७३ संत्यक्षीधक समाजाची स्थापना हे सर्व ज्योतिराव गोविंदजी फुले यांचे आहे चरित्र आम्हाला अभ्यासाला व वाचण्यात मिळाले मी व माझ्या समाजाला भाव्यवान समजते.

मंजू वासनिक
MSW II Sem.

पंख फुटले पाखरा

पंख फुटले पाखराला
उद्या भिडले मगनाला
आज आहे नादान पाखरा
उद्या होईल परक्याचं लेकक
मग घेतीया धाव
तो बघुनी आकाशाचा घेर
उंच उंच गेलीया झेप
पण नाही अजून घरट्याचा ठाव
परत मिघाली या क्वारी
मायेच्या घरट्यात
तिु होता उभावा
दाखून घेतले क्वतःला
परत तोंडले ते पाषाण
परत भिडले मगनाला
पुढे आकाश भेटून
चिक्कन घेतले क्वतःला

निकिता दुर्गे
MSW IV Sem.

संघर्ष

नसैल कोणी संगतीला
चालायचे एकटैच आहे
अपयक्ष तुझे श्रम नसून
यक्षासाठी लागलेली ठेच आहे

वक्तबंबा झाला देह तरी
मागे फिकन हट्टू नकोस
तुझे कर्तव्य पाव पाडल्यास
कुणाच्या बापाला भिऊ नकोस

नको दोष देऊ वतःला
तुझ्याही दिवस उजाळेल
सांभाळ जरा या अश्रूंना
गाठ जरा वतःच्या वतःपनां

जागा होऊनी
तुझे तुलाच घडायचे आहे
नको समजू कमजोर असा
तुझे तुला वतःला घडवायचे
आहे

निकिता लोखांडे
MSW IV Sem.

करावे असे काही

संकटाला कधी कवटाळायचं नसतं
त्याला सामोरे जायचं असतं

कुणी नाव ठेवलं तरी थांबायचं नसतं
आपलं काम चालू ठेवायचं असतं

अपमानाने कधी वदवायचं नसतं
जिद्दी यक्षा गाठायचं असतं

मिराक्ष कधीच व्हायचं नसतं
चैतन्य साद्वैत फुलवायचं असतं

पाय ओढले म्हणून परतायचं नसतं
पुढे पुढे चालायचं असतं

लोक निंदेला कधी घाबरायचं नसतं
आपलं सामर्थ्य दाखवायचं असतं

जीवनात वरूप करूणा करण्यायोग्य
असतं

पण आपलं त्याकडे लक्ष नसतं

वागात कोणाला बोलायचं नसतं
प्रेमाने जग जिंकायचं असतं

पायल राऊत
MSW I Year

क्षण

त्या हववून जेण्याच्या क्षणात
ते आठवून हववून गले
आठवडा आठवता ते क्षण
वततःलाच विसरून दिले

एवढ्या आयुष्यात प्रेमाचा विचारही केला नाही
कारण प्रेम जणू काहीच नाही
आयुष्यात फक्त मैत्री कुटुंब आणि शिक्षण
वरचे आधी यातच होते माझे प्रत्यक्ष क्षण

वेळेनुसार वेळ बदलली काळानुसार काळ जसे
कळले नाही या दोघांसीबत मी बदलली कसे
पूर्वी मी माझी आणि माझ्या जवळची जिवलमांची
सुबदात होते आणि आहे त्यांच्या प्रत्येक सीबत क्षणांची

आता कळले क्षण विसरण्यासाठी अक्षतात
एकदा असलेल्या पुराव्यात एक क्षण घात करतात
दूर झालेल्या व्यक्ती संबंधांची ते क्षण
जणू जहक वाटतात

वरूप कमी पण मी आणि ती असलेले ते क्षण
आठवण म्हणून झाले आठवणीतले धन

फक्त ती आणि मी असावी जेव्हा
वाटावे वेळ थांब तू इथेच
या सीबतीच्या प्रत्येक या क्षणांना होऊ दे,
माझ्या अविस्मरणातील भेट

असो दुवावा जवळ येत गेला
एकांताक्षी नाते जुळले
विचारांक्षी मैत्री झाली
पण शेवटी वरूप दूर ती निघून गेली

शितल मोडक
MSW IV Sem.

आई वडील आले माझ्या वाट्याला

बंगला गाडी गेली वाटनित मोठ्याला
घराजवळची बाग मिळाली धाकट्याला
सुपीक क्षेत्रीची जागा दिली छोट्याला
किती माझे भाग्य आई-वडील आले माझ्या वाट्याला....}}४}}

पंच जमले होते आम्ही वाटणी करताना
आगीत तेल ओतत होते आम्ही भांडतांना
आम्ही उत्सुक होतो हिक्सा भागतांना
त्यांना आनंद होत होता घर विभागलेल्या दिवसांना
सगळ्यात धनसंपत्ती हवी होती मोठ्याला
किती माझे भाग्य आई वडील आले माझ्या भाग्याला....}}१}}

संपत्ती नावावर करण्याची प्रत्येकाला झाली होती
घाई आम्हाला कोण सांभाळेल आक्षेपे बघत
होते बाबा आई, आई-बाबा माझ्याकडे चला
म्हणायला पुढे कोणी सककला नाही मला कळतंच
मज्हतं माझ्या वाट्याला येईल काही
दाग दागिने आईचे पंचांनी दिले धाकट्याला मात्र
आई-वडील आले माझ्या वाट्याला..... }}२}}

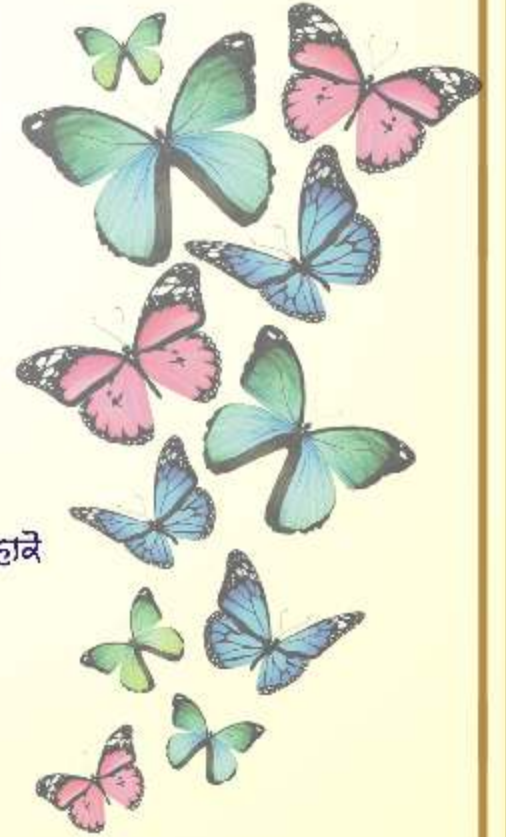
सगळे वदुषा झाले बनून कबोडपती फक्त आई-वडील
हीच माझी मोठी संपत्ती आई-वडिलांच्या
आक्षेपांदांने मला मिळाली सुखर क्षांती शैवटी आई-वडिलांच्या
आक्षेपांदि येईल कामी, किती
नशिबाला मी काहीच कामी नाही माझ्या सांड्याला
किती माझे भाग्य आई वडील आले माझ्या वाट्याला....}}३}}

पायल डाहारे
MSW IV Sem.

आठवण

कधी कोणाची कक्षी येईल काही सांगता येत नाही
ती चांगलीही असू शकते किंवा वाईट ही असू शकते
कधी कोणाची आठवण आली की
आपण आपल्या विचार मंथनात वमून जातो
जाणता अजाणता पुन्हा पुन्हा तेच ते आठवत राहतो
मग कदाचित काही वेळेस आपल्याला त्याचा त्रास देखील होतो
ठरवूनही ती आठवण विकसता येत नाही
आठवणी नेहमीच विशिष असतात
काही वेळेस आपण हसलेले दिवस आठवून
आपल्या डोळ्यात पाणी येते
तर काही वेळेस आपण बडलेले दिवस आठवून
आपल्याला हसू येते
तुमच्या आयुष्यात असणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीला आताच
मनापासून भेटा
त्यांना नेहमी निरोप देताना आनंदाने निरोप द्या
कदाचित उद्या तुम्ही किंवा ती व्यक्ती मसेल पण
तुमच्या चांगल्या आठवणी तुमच्याबरोबर नेहमीच
असतील
आणि लक्षात ठेवा आठवण आभार देतील रक्षि नाही

पायल गजाननराव डहारे
MSW IV SEM

तर BSW कर

शिक्षण घेतल्यावर नोकरी की
नोकरीसाठी शिक्षण याचा बसत नाही मेळ,
शिकून... शिकून थकलो पण नोकरीची आली नाही वेळ
MPSC करून अधिकारी होण्याची होती आशा,
पाच वर्षे तयारी करूनही पदवी पडली निराशा,
प्रयत्न केला रूढ पण सरळ क्षेत्रही लागला नाही मंडळ,
प्रयत्न करून मीडली आता कंबळ,
जागा असतात २० आणि फार्म वीस हजां,
एका एका जागेसाठी भरतो उमेदवारांचा बाजार,
नोकरीच्या बाजाराचा कळत नाही हा सगळा व्हेळ,
शिकून-शिकून थकलो पण नोकरीची आली नाही वेळ,
म्हणून म्हणतो राजा आपली भाजी भाकरी बरी,
धरून नोकरीची आस बसू नको घरी,
सीडून दे वेगळा विचार जॉब पाहिजे तर बीए, बी.कॉम सीडून
बी.एस.डब्ल्यू करबी.एस.डब्ल्यू कर

परमानंद उके
वर्गशिक्षक बी.एस.डब्ल्यू. 1 year

मतदान हा माझा हक्क

आपण या देशाचे नागरिक आहोत आणि आपल्या लोकशाही राज्य पद्धतीने प्रत्येक भारतीय नागरिकाला मतदानाचा अधिकार दिला आहे मतदान हा प्रत्येक नागरिकाचा हक्क आहे त्यामुळे प्रत्येक नागरिकाने निवडणुकीत मतदानाच्या हक्क बजावण्यासाठी मतदान करावे

आपल्या घरी गडी ठेवायचा असेल तरी आपण त्याची चौकशी करतो माहिती घेतो आणि त्यानंतरच त्याची निवड करतो मग लोकप्रतिनिधी म्हणून पुढील पाच वर्षांसाठी ज्याची निवड करायची आहे तो व्यक्ती कशी आहे ते पाहून आणि सारासार विचार करून प्रत्येकाने मतदान करावे जो कोणी उमेदवार निवडणुकीला उभा असतो त्याच्याबद्दलची माहिती प्रसार माध्यमातून आलेल्या त्याच्या संदर्भात आलेल्या बातम्या प्रसार समजल्यातून सर्वसामान्य माणूस विचार करतो आणि निवडून लडविणाऱ्या उमेदवारांमध्ये त्याला जो उमेदवार योग्य वाटतो त्याला तो मतदान करतो आपल्याला पाहिजे आहे अशी व्यक्ती निवडून देणे हे मतदान करणाऱ्याच्या हातात असते मतदानाच्या माध्यमातून ही संधी सर्वसामान्य नागरिकांना मिळतील ही संधी वाया न घालवता प्रत्येकाने त्याचा फायदा करून घ्यावा.

युवक मित्रांनी भारत देशाला युवकांचा देश म्हटले जाते म्हणून लोकसंख्येच्या तुलनेत अंदाजे ४५ लोकसंख्या ही युवकांची आहे राष्ट्राच्या जनगणनेत युवकांचा फार मोठा सहभाग राहिलेला आहे लोकशाही सरकारच्या देशात मतदानाचे फार मोठे महत्त्व असून या मतदान प्रक्रियेत युवकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी होणे महत्त्वाचे आहे योग्य व पात्र उमेदवार निवडून आणण्यासाठी व लोकशाही बळकटी करण्यासाठी युवकांनी पुढाकार घेणे आजची गरज आहे परंतु आजचा युवकांमध्ये याबाबत उदासीन वाटते. नशा पान मध्यपान यांच्या व्यसनात अडकतो आपले कर्तव्य विस्मरण जातो घोटभर दाकळासाठी व पैशासाठी राजकीय डावपेचाला बळी पडतो हे कधीपर्यंत चालणार आता हे थांबायला हवं युवकांनी जागृत व्हायला हवे.

मतदान हा माझा हक्क आहे व मी तो बजावणारच हे ब्रीदवाक्य प्रत्येक युवकाच्या विचारात आणून पाहिजे मित्रांनी शिक्षणाचा अर्थ केवळ नोकरी मिळवणं नसून आपली वैचारिक पातळी संक्षम करणे ही आहे चांगल्या व वाईट मधला फरक समजून घेण्याची पात्रता निर्माण करणे ही आहे आणि त्यामुळे प्रत्येक युवकांनी आपल्या शिक्षणाचा फायदा समाजीत व राष्ट्रहितासाठी केला पाहिजे.

रिना जगताप
BSW VI Sem.

गुरुजी

आपल्या जीवनाला घडविण्यास सर्वात मोठे योगदान हा मुकचा असतो कारण कुटुंबा नंतर सर्वात जास्त काळ म्हणजेच अंदाजे वयाचे २३, २४ वर्षांपर्यंत व्यक्ती हा शाळा महाविद्यालयात असतो म्हणजेच मुकच्या सामिध्यात असतो कुंभार जसे मातीला आकार देऊन त्याचे रूपांतर मडक्यात करतो तसेच मुक सुद्धा विद्यार्थ्यांना घडविण्याचा प्रयत्न करतो परंतु काळांनुसार हे चि त्रबदलते दिवते. मुक-शिष्यांच्या नात्याला दुबावा दिवून येतो मुकजी प्रतिष्ठा मानसन्मान कमी होत असल्याचे दिवते विद्यार्थीही शिक्षकांची कटकट रागावणे, मी मार्गदर्शनाची भानमड नकोशी वाटते शिक्षणातील गांभीर्य विद्यार्थ्यांमध्ये कमी होत आहे शिक्षण हे केवळ नोकरी मिळवण्याचे साधन आहे असाच ग्राहक धरला जातो शिक्षण घेऊनही बेरोजगार आहे म्हटलं जात सुशिक्षित बेरोजगार संकल्पना वाढत आहे मुळात सुशिक्षित व्यक्ती बेरोजगार कशी राहू शकते कारण सुशिक्षित याचा अर्थ असा आहे की त्यांनी शिक्षण योग्यरित्या घेतली आहे व त्या शिक्षणामुळे त्याच्यामध्ये जीवन जगण्याचे कौशल्य व वैचारिक पातळी विकसित झाली आहे सर्व शिक्षण घेणाऱ्या व्यक्तीला सरकारी नोकरी पाहिजे म्हणून तो बेरोजगार आहे असं माझं मत आहे कारण इच्छाशक्ती असेल, तर करण्या सांखर्ष रूपा आहे आपण डिग्रीधारक शिक्षित होतो सुशिक्षित नाही ज्यावेळी शाळा महाविद्यालयाचे शिक्षक वर्ग या विद्यार्थ्यांना घडविण्यासाठी प्रयत्न करतात त्यावेळी विद्यार्थ्यांच्या प्रतिसाद काय असतो हे विचार करण्यासारखे आहे एखाद्या व्याख्यानाला न बसता विद्यार्थी रेल्वे क्टेशन बस क्टॅन्ड, व मित्रांसोबत गप्पा मारतो किंवा मोबाईल ब्रेळत बसतो कला कौशल्य अवगत करण्याच्या संधी सोडून देतो याचा परिणाम म्हणजे तो डिग्रीधारक शिक्षित होतो सुशिक्षित नाही पूर्वीच्या शिक्षण प्रणाली संपूर्ण लक्ष शिक्षणावर असायचे मुकंच्या आदरयुक्त सन्मान मिळायचा मुकचे वर्णन सुद्धा आदर्श वन असायचे, त्यांच्यात विद्यार्थी घडवण्याची तळमळ असायची काही अपवाद वगळता आताची परिस्थिती फार सुधारक आहे आज मुक शिष्य सोबत वदवा गुटवरा वरातात मद्यपान करतात ही शोकांतिका आहे विद्यार्थी व शिक्षकांनी आपापला गरिमा पाळणे आवश्यक आहे कारण मुकजी अशी व्यक्ती आहे यामध्ये सुजाण नागरिक घडविण्याची व समाज निर्मितीची क्षमता आहे

कोमल परचाके
BSW II SEM

विद्यार्थ्यांनी समाजकार्याची ...

ही भूमी आहे थोर संत युगपुरुषांच्या पदांची
मी इतरांहून वेगळी आहे कारण विद्यार्थ्यांनी आहे मी समाजकार्याची
समाजकार्याचे शिक्षणात घेतले
सामाजिक विकासाचे तंत्र
एकमेका सहाय्य करू
हाच मूलमंत्र
शास्त्रीय पद्धतीने समक्याग्रक्त लोकांना
मदत करणे हा आपला ध्यास,
मित्रांनी होऊन सर्व संघटित लढू या अन्यायाविरुद्ध
आणि करून देखाचा विकास
धर्म-पंथ जातीच्या नावाव्हाली नका पसवू द्वेष
आपण सर्व एकच आहोत या भावनेने दूर करू क्लेश.
मी लढणार, मी जिंकणार कारण मी लोक तळपत्या सूर्याची आहे.
मी जरा इतरांहून वेगळी आहे कारण मी विद्यार्थ्यांनी समाजकार्याची आहे

जयश्री विकटकर
BSW VI Sem.

शब्द.....

शब्दांनिच शिकवलय पडता पडता सावरायला,
शब्दांनिच शिकवलय वडता वडता हसायला,
शब्दांमुळेच होती एवढाद्याचा घात आणि
शब्दांमुळेच मिळते एवढाद्याची आयुष्यभर साथ,
शब्दांमुळेच जुळतात मनामनाच्या तारा आणि
शब्दांमुळेच चढतो एवढाद्याचा पाव,
शब्दच जपुन ठेवतात त्या गोड आठवणी, आणि
शब्दांमुळेच तळते कधीतरी डोक्यात पाणी...
म्हणूनच जो जीभ जिंकेल तो मन जिंकेल आणि
जो मन जिंकेल तो जग जिंकेल

वैशाली सुधाकरदाव नगराळे
(MSW IV Sem)

अस्तित्व.....

सुगंधाचे अस्तित्व तेव्हा समजते ...

जेव्हा दुर्गंध तुम्ही भोगाला असेल...

वक्तूला सुद्धा मोंडवा तेव्हाच येते...

जेव्हा त्या वक्तूळाठी परिश्रम तुम्ही घेतले असेल...

पाण्याच्या थेंबा थेंबाचे अस्तित्व तेव्हाच दिसते

जेव्हा पुढे ति माईल मदी होऊन वाहते

आणि अक्षाचे महत्त्व तेव्हाच कळते

जेव्हा समजते, जगात सर्वात जास्त व्यक्ती भुकेपाई मरते...

जीवनात कर्माची फुल तेव्हाच फुलते

जेव्हा मदतीची बीज तुम्ही कुठेतरी पेरले असेल

आणि आयुष्य तर तेव्हाच साफल्य होते,

जेव्हा तुमच्या कार्याच्या परिणामामुळे एखाद्या चेहऱ्यावर हास्य

फुलत असेल.....

एका दिव्याचे तर अस्तित्व तेव्हाच येते

जेव्हा काळाकुट्ट अंधार कुठेतरी पसरला असेल. ...

आणि एक पाऊल पुढे टाकण्याचे महत्त्व तेव्हा समजते

जेव्हा व्यक्ती माउंट एव्हरेस्ट गाठून परत येते...

वैभव मानमोडे

BSW IV sem

गोव्याचा समुद्रकिनारा

गोव्याच्या सुंदर सागरी किनारी,

विद्यार्थ्यांच्या स्वप्नांची आहेत वारी.

पुस्तकांच्या ओझ्यातून काही वेळ सुटून,

सागरी वाऱ्यात मन उडतं हरपून

पूजा वानखडे

MSW IV sem

शेतकरी राजा

शेतकरी राजा शेतत वाबवाब वाबतो,
दिवसभर कष्ट करतो.
धान्याच्या संरक्षणासाठी दिवस वात्र शेतत वाबतो...
मला तर तो धान्यांच्या बंगल्याचा क्लेक्युविटीज दिवसतो }}
रवत: उपाशी वाहून पोढाला चिमटा देतो....
धान्य ते विकून जगाला व्ढायला देतो.
कृषीप्रधान देशात शेतचा राजा म्हणून वाजतो...
असा आपला शेतकरी राजा असतो....

दिव्या जी. गव्हाळे
MSW IV sem

अपयश आणि यशाच्या संघर्ष

आज अपयश मिळाले म्हणून काय झाले
बडतोस काय वेड्या अपयशासाठी
उठे हो उभा यशाच्या संघर्षासाठी
चिंता ब्रीड अपयशाची यश आहे, तुझ्याच हाती,
एकदा हबला म्हणूनी काय झाले
पेटव पुन्हा एकदा तुझ्या जिद्दीचे मक्षाल
नकारात्मक विचारांना ब्रीड दुर नेऊनी
सकारात्मक विचारांनी हबव या अपयशाला,
पैज लाव व्रतः शी की हबवायच
अपयशाला आणि जिंकायच यशाला
कष्टकर यशाच उंच बिंबव माठाला
विश्वास ठेव व्रतः वर आणि हबव अपयशाला,
अरे वेड्या यश आणि अपयश
सर्वांच्याच आयुष्यात असत आणि
त्यात काही लोकांना ते वांरवार मिळतं
असत म्हणून काय आपण त्याचे दुब्र घेऊन
बसायचे का ? नाही न माणसाने हे कायम
लक्षात ठेवायच की वाईट वेळ ही
सर्वांवरच असते पण अनंत काळ नसते काळ वेळ ही बदल त राहते
काही क्षण दुःव्राचे तर काही सुव्राचे

प्राची काकडे
BSW IV sem

शैक्षणिक अभ्यास दौऱ्याचा अनुभव

डॉ. आबेडकर कॉलेज ऑफ कोशल वर्क, वर्धा येथील अभ्यास दौरा २७/४/२०२२ रोजी १/०५/२०२२ रोजी या अभ्यास दौरा मध्ये प्रा. आशिष कांतोरे, डॉ. विलास वाणी व दिपक मगरदे आमच्या सोबत होते.

शैक्षणिक अभ्यास दौऱ्याची सुरुवात आमची रात्रीच्या प्रवासा ने झाली होती. रात्रभर प्रवास करून औरंगाबाद या ठिकाणी जायचे होते. त्यामुळे आम्ही रात्रीच्या प्रवासाला बसून सुरुवात केली. रात्रीचा प्रवास नवीन अनुभव होता. त्यानंतर रात्रीच्या १०:३० च्या सुमारास एका मंदिरामध्ये आम्ही आमचे जेवण केले पुन्हा औरंगाबादला जाण्यासाठी प्रवासाला निघाली. सर्व मित्र मैत्रिणी सोबत होते रूप गप्पा मारल्या मक्ती व डाव्क केला सर्वांनी व कधी सकाळ झाली औरंगाबादास कधी पोहचलो कळलेच नाही ती रात्रीच्या प्रवासाचा माझ्यासाठी नवीन व रूप मजेदार अनुभव होता.त्यानंतर मला औरंगाबाद या ठिकाणातील समाजकार्याच्या वेगवेगळ्या क्षेत्रमध्ये कार्य करत असणाऱ्या संस्था कशा प्रकारे काम करतात तसेच लाभार्थ्यांचे त्या संस्थेत कसा विकास होतो या सर्व बाबींचा रूप चांगला अनुभव मला आला.त्यानंतर आम्ही औरंगाबाद वरून कोकण येथील मुकड बीच दापोली या दिशेने बसने प्रवासाला लागलो, प्रवासाच्या दरम्यान तेथील शेतीची पद्धती व आपल्या भागातील शेतीची पद्धती किती वेगवेगळ्या आहे. तिकडे घेणारी पिके व त्यांच्या बोलीभाषेचे वेगळेपण या सर्व गोष्टींचा माझ्यासाठी नवीन अनुभव होता समुद्र मी फक्त टीव्ही मोबाईल वर बघितला होता प्रत्यक्षात जेव्हा गेलो तेव्हा अस चाटलं की समुद्र आभाळाला टेकला आहे की काय ? पाण्यात गेल्यावर ज्या लहवी (लाटा) पायाला रक्षक करून जात होत्या तेव्हा असं वाटायचं की लाटेसोबत मी पण जाणार की काय ? तसेच समुद्राच पाणी तोंडात गेल्यावर असं वाटणं जणू मी मीठच खाऊ रूप खावट पाणी वाटत होतं बीच वरचा अनुभव हा माझ्यासाठी अतिशय भीती वाटणारा व मनोरंजनाचा होता.माझ्या शैक्षणिक अभ्यास दौऱ्यातील जंजिरा किड्डा व रायगड किड्डा या दोन ठिकाणी ऐतिहासिक एक अनुभव असा होता की, जंजिरा किड्डयावर बोटिने जावे लागले होते ती अयंग पसरलेला समुद्र व तेथील पाण्यात असलेल्या किड्डयाची संरचना बघून मला आश्चर्य वाटत होते कसा हा एवढा मोठा किड्डा पाण्यात बनवला असेल या गोष्टीचा मला प्रश्न पडला आत मधून सुद्धा किड्डयाची संरचना अतिशय सुबेब होती त्याकाळी तंत्रज्ञान सुद्धा विकसित नव्हते तरी समुद्रामध्ये किड्डा बांधलात्यानंतर आम्ही रायगड किड्डयाच्या प्रवासाला निघालो रायगडाचा प्रवास हा रूप माझ्या आठवणीतला आहे ज्या गोष्टीला पुस्तकात वाचलं होतं ती प्रत्यक्षात बघायला मिळत आहे याचा मला रूप आनंद होत होता. गडावरील जाताना नागमोडी वरते, त्या उंच-उंच टेकड्या मनाला भुवळ घालत होत्या.

घराची बचना अतिशय जुजबी स्वरूपाची होती. वायगडावर आम्ही सर्व रोंप वे नि गेलो रोंप वे चा पण एक वेगळाच अनुभव होता रोंप वे नी जात असताना ब्रालील गावाची संरचना व हिरकणी चा इतिहास माझ्या डोळ्यांसमोर दिसत होता पश्चिमी कडा मला आठवत होता वायगडावर गेल्यावर तेथील प्रत्येक गोष्टीची माहिती समजून घेतली व कळल की छत्रपती शिवाजी महाराजांची दूरदृष्टी आपल्या प्रजा विषयी होती तेथील राज्याचा दरबार, दिवानी कक्ष मंदिर, पाण्याचे तलाव या सर्व गोष्टी प्रत्यक्ष बघण्यात रूपा आनंद आणि कुतूहल पण वाटत होतं. इतिहासात जसं वाचलं होतं त्याचप्रमाणे किल्ल्यांचे स्वरूप होते पण किल्ल्यांचे संवर्धन करणे आवश्यक आहे. या दोन किल्याचा माझा असा अनुभव होता.

शंकक युधाकर श्रीरामे
MSW IV sem

ऑक्सीजन पार्क येथे वृक्षसंवर्धनाचे काम करतांना विद्यार्थी

जलतज्ञ मा. राजेन्द्र सिंग यांची सदिच्छा भेट

समाजकार्य विचार शिबिर जामठा येथे उद्घाटन दरम्यान उपस्थित मान्यवर

एम.एस. डब्लू ४ सेम चे विद्यार्थी संस्था भेट माहिती घेतांना

एम.एस.डब्लु ४ सेम अभ्यास दौरा दरम्यान
अवनी संस्था कोल्हापूर येथे भेटी
दरम्यानची क्षणचित्रे

उजाज संस्थे अंतर्गत कार्यक्रम घेतांना
सामुदायिक विकास विशेषिकरणाचे विद्यार्थी

भरोसा सेल पोलिस अधिक्षक कार्यालय
वर्धा येथिल संस्था भेटी दरम्यान
माहिती घेतांना कुटुंब व बालकल्याण
विशेषिकरणाचे विद्यार्थी

संत गाडगे महाराज जयंती साजरीकरतांना
कर्मचारी वृंद व विद्यार्थी

क्षेत्रकार्य भेटी दरम्यान कुटुंबाची माहिती
घेतांना सामुदायिक विकास
विशेषिकरणाचे विद्यार्थी

रेड कॉस सोसायटी नागपूर
येथील भेटी दरम्यान
मार्गदर्शक आणि कुटुंब व
बालअभ्यास विशेषिकरणाचे
विद्यार्थी

विनोबा भावे रूग्णालय
सावंगी मेघे येथील आय.सी. टी.सी.
केन्द्राला संस्था भेटी दरम्यान
बी.एस. डब्लु १ सेम चे विद्यार्थी

संत गाडगे महाराज शिशुगृह लक्ष्मीनगर, वर्धा
येथील भेटी दरम्यान
मार्गदर्शक आणि कुटुंब व
बालअभ्यास विशेषिकरणाचे
विद्यार्थी

व्यसनमुक्ती केन्द्र नागपूर
येथील संस्था भेटी दनम्यान
एम.पी.एस.डब्लु विशेषिकरणाचे
विद्यार्थी व मार्गदर्शक

एच.आय.व्ही. एड्स नियंत्रण सोसायटी, वर्धा
येथील संस्था भेटी दनम्यान
एम.पी.एस.डब्लु विशेषिकरणाचे
विद्यार्थी व मार्गदर्शक

संस्था भेटी दनम्यान
एम.पी.एस.डब्लु विशेषिकरणाचे
विद्यार्थी

आदर्श गाव पाटोदा छत्रपती संभाजी नगर
येथील संस्था भेटी दरम्यान
बी. एस. डब्लु ६ सेम चे विद्यार्थी

प्रजासत्ताक दिनानिमित्त आयोजित
काव्य संमेलनाला उपस्थित मान्यवर कवी

रेल्वे स्टेशन वर्धा येथे सुरक्षासप्ताह अंतर्गत
पथनाटय सादर करतांना

आंतरमहाविद्यालय स्पर्धे दरम्यानयशवंत महाविद्यालय
येथे पथनाटय सादर करतांना विद्यार्थी

सांस्कृतिक महोत्सवा दरम्यान बक्षिस वितरण
करतांना मान्यवर

नेक मुल्यांकन समिती समोर सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर
करतांना विद्यार्थी

वार्षिक क्रिडा महोत्सवा दरम्यान विविध क्रिडा स्पर्धेत खेळतांना विद्यार्थ्यांचे क्षणचित्रे

स्कील लैब घेतांना मार्गदर्शक व विद्यार्थी

विद्यापीठीय परिक्षे दरम्यानचे क्षणचित्र

अभ्यास दौरा दरम्यान
प्रतापगड जि. सातारा येथे भेट देतांना
बी एस डब्लु ६ सेम चे विद्यार्थी

जागतिक महिलादिनाचा कार्यक्रम सादर करतांना
सामुदायिक विकास विशेषिकरणाचे
विद्यार्थी

मुलांचे निरिक्षण गृह/बालगृह
छत्रपती संभाजी नगर येथे
अभ्यास दौरा दरम्यान
बी एस डब्लु ६ सेम चे विद्यार्थी

महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयात
विविध पुस्तकांचे अवलोकन करतांना
विद्यार्थी

महाविद्यालयाच्या वाचन कक्षामध्ये
वाचन लेखन करतांना विद्यार्थी

क्षेत्र कार्य दरम्यान
स्वयं रोजगार करणाऱ्या महिलेची मुलाखत
घेतांना विद्यार्थीनी

RTMNU, Nagpur Affiliated
Subhedar Ramji Ambedkar Education Society, Wardha
Dr. Ambedkar College of Social Work, Wardha
(NAAC Accredited by B++)

Mahatma Phule Colony, Sawangi (Meghe), Road, Wardha 442001
Ph: 07152-242904, Email : princi.dracswh@gmail.com, Website: www.dracswh.com

Courses

- BSW (Bachelor of Social Work)
- MSW (Master of Social Work)
- Ph.D. (Social Work)

**Centre of Yashwantrao Chavan
Open University**

- B.Sc., M.Sc. (Math, chemistry, Physics)
- M.A. (Education)

Our Extension Activities

Subhedar Ramji Ambedkar Community Library
Krantijyoti Savitrimai Phule Free Competitive Coaching Centre
Dr. Babasaheb Ambedkar Social Research Cell
Internal Quality Assurance Cell (IQAC)
Bright Life Career Guidance & Counselling Cell

Women Study & Service Centre
National Service Scheme (NSS)
Student Welfare Cell
Staff Development Club
Alumni Association